

K23U 4116

Reg. No. :

Name :

**I Semester B.A./B.Sc. Degree (C.B.C.S.S. – O.B.E. – Regular/
Supplementary/Improvement) Examination, November 2023
(2019 Admission Onwards)
ADDITIONAL COMMON COURSE IN SANSKRIT
1A07SKT : Sanskrit Poetry**

Time : 3 Hours

Max. Marks : 40

Instructions : Answer may be written either in **Sanskrit** or in **English** or in **regional** language. In writing **Sanskrit** Devanagari Script should be **used**.

I. Answer **all** questions in **one** or **two** sentences : (6×1=6)

- 1) कालिदासविरचितस्य एकस्य महाकाव्यस्य नाम लिखत ।
- 2) “तत्तद्दृश्यं पत्न्यै प्रादर्शयत् कः ? Who ?
- 3) दिलीपः कीदृशः आसीत् ? How was he ?
- 4) तदन्वये प्रसूत शुद्धिमत्तरः – कुत्र ? कः ? Who was born in that Race as purest ?
- 5) केन कार्याणि सिद्ध्यन्ति ? How can we achieve things ?
- 6) विद्याधनं सर्वधनोत्प्राधानं – कथम् ? In what way Education is the most important wealth ?

II. a) Explain **fully any three** of the following : (3×2=6)

- 7) वैवस्वतो मनुर्नाम माननीयो मनीषिणाम् ।
आसीन्महीक्षितामाद्यः प्रणवश्छन्दसामिव ॥
- 8) भीमकान्तैर्नृपगुणैः स बभूवोपजीविनाम् ।
अधृष्यश्चाभिगम्यश्च यादोरत्नैरिवार्णवः ॥
रजोभिस्तुरगोत्कीर्णैरस्पृष्टालकवेष्टनैः ॥
- 9) कलत्रवन्तमात्मानमवरोधे महत्यपि ।
तथा मेने मनस्विन्या लक्ष्म्या च वसुधाधिपः ॥
- 10) तं वेधा विदधे नूनं महाभूतसमाधिना ।
तथा हि सर्वे तस्यासन् परार्थैकफला गुणाः ॥

P.T.O.

K23U 4116

b) Write the meaning of **any three** Subhashitas. (3×2=6)

- 11) अयं निजः परो वेति गणना लघुचेतसाम् ।
उदार चरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम् ॥
- 12) यथा चित्ते तथा वाचि यथा वाचि तथा क्रियाः ।
चित्ते वाचि क्रियायां च साधूनामेकरूपता ॥
- 13) अधमाः धनमिच्छन्ति धनं मानं च मध्यमाः ।
उत्तमाः मानमिच्छन्ति मानो हि महतां धनम् ॥
- 14) वृश्चिकस्य विषं पुच्छे मक्षिकायाः विषं शिरः ।
तक्षकस्य विषं दन्ते सर्वाङ्गो दुर्जनस्य च ॥

III. Annotate **any four** of the following : (4×3=12)

- 15) सुदक्षिणेत्यासीदध्वरस्यैव दक्षिणा ।
- 16) गुणा गुणानुबन्धित्वात्तस्य सप्रसवा इव ।
- 17) हेमः संलक्ष्यतेह्यग्नौ विशुद्धिः श्यामिकापि वा ।
- 18) तासां केवलं जन्म हेतवः ।
- 19) आदत्ते हि रसं रविः ।
- 20) गुरोर्जगमतुराश्रमम् ।

IV. Write **two** essays on the following : (2×5=10)

- 21) उपमा कालिदासस्य – रघुवंशमहाकाव्यस्य प्रथमसर्गमधिकृत्य समर्थयत ।

अथवा

महाकाव्येषु रघुवंशस्य प्राधान्यमधिकृत्य उपन्यस्यत ।

- 22) रघुवंशमहाकाव्यस्य प्रथमसर्गस्य सारं लिखत ।

अथवा

पञ्चमहाकाव्यानां सामान्यपरिचयः क्रियताम् ॥